

„Drumul singurătății,,

de Arthur Schnitzler

la Teatrul Național

din București

Regia: Mihai Berechet

VII TORUL ROL

Simona Bondoc (Gabriele Wegrat):

În piesa **Drumul singurătății** de Arthur Schnitzler este vorba despre singurătate înăuntrul relațiilor dintre părinți și copii, vieți înălțuite de destin în societatea burgheză vieneză a sfârșitului de secol 19.

Un rol minunat, dar foarte dificil, pentru că trebuie să sugerez întreaga lui complexitate pe un text destul de scurt; deși, pe de altă parte, personajul există ca o prezență permanentă în scenă, proiecție a conștiințelor celorlalți. Gabriele apare ca o soție și o mamă bună, generoasă, statornică în dragostea ei pentru cămin; sub aparența echilibrului și a înțelepciunii, ea ascunde însă, de peste douăzeci de ani, o taină: o iubire de tinerețe, fulgerătoare și nefericită, iubire al cărei rod este copilul; căsnicia i-a dat girul onorabilității, într-o lume pentru care convenția și ținuta sînt mai importante decît adevărul. Înțelegînd că situația nu are ieșire, ea s-a resemnât; suferința morală și boala nu-i îngăduie, totuși, să se bucare de viață.

Rolurile celor doi copii, Johanna și Felix, destul de importante, sînt jucate de studentii Lămia Beligan și Florin Piersic Jr., care, pe lângă talent, aduc în mijlocul nostru prospețime și entuziasm. Debutul lor pe scena Teatrului Național este o dovadă de încredere și le oferă o perspectivă minunată în carieră.

Damian Crișmaru (Stephan von Sala):

Scenarist. Un scenarist talentat, o personalitate frapantă. Pasionat cercetător al firii omenești, dornic de a cunoaște tot ce e pe lume, amator de a descoperi orice,

chiar și orașe vechi scufundate. Acaparator, avid de glorie. Nu e prieten cu nimeni decît atît cît are nevoie. Minte frumos, cu strălucire. Trece de prima tinerețe, bărbat elegant, fermecător, atît de fermecător încît foarte tînăra Johanna se îndrăgostește de el. Nu și-a pus niciodată viața în joc pentru a face bine aproape-lui; nu a iubit niciodată, deși a scris pagini extraordinare despre iubire. Patima și vanitatea l-au împins să aducă întotdeauna avantajul de partea lui; și-a satisfăcut orice dorință, orice capriciu, ori de cîte ori a vrut. A primit mereu cu ambele mîini, dar nu a fost capabil să ofere nimic din ființa sa, din comorile sale.

Acum, cînd se simte singur, e conștient că nu și-a îndeplinit menirea pe lume. Nici bunăstarea materială, nici succesul nu-l fac să uite cît de singur și de nefolositor poate deveni, la un moment dat, un om ca el, care nu a știut altceva decît să alerge după glorie. Nu acceptă singurătatea, boala, bătrînețea, și, în ultimă instanță, renunță la surrogatul de viață care-l așteaptă.

Cît voi reuși eu, în fața acestui personaj atît de complex, încîntător, încă nu știu. Dar despre ceea ce vrei, gîndești, cauți, pînă la finalul lucrului, e greu de vorbit. Vom vedea...

Valeria Gagealov (Irene Herms):

O actriță celebră, care renunța la teatru, pasiunea vieții ei, deoarece își dă seama că publicul n-o mai crede în rolurile de femei tînere,

George Oancea (Julian Fichtner):

strălucitoare, de prințese, și nu poate accepta ideea că trebuie să treacă la bătrâne, la dădace... Hotărârea e luată nu fără regrete; acestea transpar din felul în care își face bilanțul anilor din urmă, când ar fi putut fi fericită dacă s-ar fi realizat și ea soție și mănă, alături de omul iubit. Își acoperă ratarea vieții personale cu un fel de a fi ce poate fi luat drept veselie, indiferență, detașare, dar care, de fapt, ascunde disperarea. După întâlnirile și discuțiile cu Julian, de care-și legase o ultimă speranță, realizează că n-o mai așteaptă nimic altceva în viață decât un trai la țară, la remorca familiei — sora și cumnatul —, care-i oferă un fel de azil familial.

Femeia aceasta a trezit mari pasiuni; frumusețea și talentul ei i-au inspirat pictorului Julian Fichtner un portret despre care se vorbește mult în piesă. Temperamentul năvalnic o face să nu-și reprime nici risul, nici lacrimile, deși încearcă să facă față, cu un suris, situațiilor dezagrabile; iar când face pe fericita e, de fapt, mai tristă decât oricând...

M-am apropiat de Irene cu multă simpatie, poate pentru că pe undeva îmi seamănă. Voi căuta să nu-i dau valori de vorbire teatrală; regizorul îmi cere să mă port, să mă exprim simplu, să uit rolurile de prințese — roluri cărora ea le era destinată. Gestul final va fi cel mai firesc, de rămas bun față de ceea ce reprezentase Viena, eu lumea ei, gestul omului deja consolată, însă fără s-o arate. Viața la țară înseamnă pentru ea tot ce a detestat mai mult, dar parează, și se comportă ca și cum acesta i-ar fi fost idealul.

Privesc acest rol cu aceeași bucurie pe care am avut-o la cel de debut. Mă stimulează faptul că am prilejul să mai fac o încercare greu. Sint încă la început, îmi descopăr personajul. Cu atenție, cu prudență. Știu, deocamdată, că pictorul Julian Fichtner a renunțat la tot: la femeia iubită, la copil, la prieteni, la casa lui. A călătorit, a căutat alte iubiri...

A pictat. Ar vrea s-o mai facă și acum. Simte că nu mai poate, că e secătuit; nu vrea s-o admită, se zburcună să-și regăsească liniștea și starea creatoare. Se crede rotat pentru că nu s-a realizat pe măsura talentului, care, în tinerețe, promitea enorm; consideră că nu și-a realizat aspirația, că a rămas la un stadiu ce-l nemulțumește. De fapt, a venit clipa în care trebuie să plătească pentru egoism. A fugit de adevărata dragoste, de familie, ca să fie liber. Această libertate nu l-a făcut fericit. Ultima lui nădejde este să-și apropie copilul pe care l-a abandonat în urmă cu 23 de ani.

Asta e tot. Poate, încă o mărturisire: e destul de neplăcut să faci un personaj despre care știi de la început că nu poate să fie simpatic publicului, să te opul tentației de a câștiga adeziunea spectatorilor. Până și actorii au nevoie de un fel de iubire... De data asta, din motive profesionale, trebuie să renunț. Mă consolez cu încrederea ce mi-o dau colegii, regizorul Mihai Berechet, în repetițiile care se desfășoară într-un decor în care cred că ne vom simți cu toții bine.

Maria MARIN